

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2018
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf
Fag og niveau	Psykologi C-B
Lærer(e)	Birgit Walander
Hold	17psyb2

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

1	Hvad er kærlighed?
2	Kærlighed som følelse
3	Kærlighed og parforhold
4	Livsvilkår i det senmoderne samfund
5	Psykiske lidelser
6	Social identitet og grupper
7	Kulturpsykologi og identitet
8	Integration
9	Repetition

[Retur til forside](#)

Titel 1	Hvad er kærlighed
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Skriv om kærlighed. Forskningsnyt. Februar 2007</p> <p>Peter Storm: Kærlighedens kilde. Politiken 30.9.2005</p> <p>Gunilla Hesselbjerg: Hvad er kærlighed? http://www.ghesselbjerg.dk/artikel_kaelighed.html</p> <p>Siri Gullestad: Kærlighed http://www.leksikon.org/art.php?n=1359</p> <p>Sidsel Falsig Pedersen: En hel dags kærlighed. 1997, uddrag af roman</p> <p>Helle Hellmann: Livsstil: Single og særlig. Politiken 8.2.2004</p> <p>Janne Toft Jensen: Længslen efter den gode familie. Kristeligt Dagblad, 7.3.2003</p> <p>Jakob Nielsen: Man kan sagtens elske flere på en gang. Politiken 26.06.2011</p>

	Levander: En tryk basis, tilknytningsteorien, indre arbejdsmodeller (in Anvendt psykologi 2005 s. 200-206)
Omfang	2 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Fagligt indhold:</p> <p>Hvad er kærlighed, hvad vil det sige at være lykkelig og hvad er meningen med livet? Traditionelt har svaret været "Familien", børnene, det nære. Men er det stadig sådan? I mange år har man talt om familiens "opløsning". Flere og flere bliver skilt, mødre der bor alene med deres børn. Dertil kommer et stigende antal unge mennesker, som vælger single-livet, hvor andre værdier sættes i højsædet – udover friheden – f.eks. dyrkelse af kroppen. Et centralt element i det moderne liv er "frigørelsen" (som man i gamle dage kæmpede for) – eller med et moderne ord "frisættelse". Tidligere var "meningen med livet" ikke et spørgsmål, man behøvede at stille, fordi det meste allerede var bestemt på forhånd, normer og regler lå fast og det handlede om at følge den bane, der var bestemt af den samfundsmæssige position, man nu engang var født ind i. Opløsningen af de gamle normer begyndte for længe siden, men det er først inden for de seneste 20-30 år, at frisættelsen er blevet mærkbar for alvor. Lykken bliver nu den enkeltes eget ansvar. Det der engang var en selvfølge, at få sig en uddannelse og et job, at etablere en familie, at få børn - bliver nu noget man kan vælge til eller fra. At etablere en familie bliver ofte et projekt i sig selv.</p> <p>Repetition fra C: Sterns udviklingsteori, Bowlbys tilknytningsteori, Ainsworths tilknytningsmønstre, omsorg og omsorgssvigt, resiliens.</p> <p>Kompetencer:</p> <p>Forløbet er en introduktion til b-niveau, hvilket indebærer, at vi repeterer/opsamler kompetencer fra c-niveauet og finder en fælles platform for det videre arbejde. Fokus-punkter i dette tema er kritisk læsning af tekster og en diskussion af, hvad psykologi er og hvad der er videnskabeligt.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 2	Kærlighed som følelse
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Thomas Nielsen: Emotion (in Gads psykologileksikon 2004). 2 sider</p> <p>Mogens Hansen: Følelser som erkendelse (in Psykologisk set nr. 9, 1993). Side 40-46</p> <p>Minitema om berøring:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rør ved mig (Politiken 2003) 2. Venlig berøring og massage i skoledagen (Nettet u.å.) 3. Hvad skulle stoppe mig (Søndagsavisen 2005) 4. Når kærligheden slår hårdt (Femina u.å.) 5. To your own self be true (Hjemmeside u.å.) 6. Syng for spædbarnet – massér det (Forskningsnyt 2005) <p>Repetition fra C af Sterns teori ud fra filmen: Lille menneske - hvad føler jeg 2007</p> <p>Neuropsykologi. Psykologiens veje:</p> <p>Menneskets tredelte hjerne s. 226-230, Den emotionelle hjerne s. 230-232 og Hjernens straf- og belønningssystem s. 236-239</p>

Omfang	2 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>I dette tema præsenteres vi for tre psykologiske teorier og et mini-tema, der tager udgangspunkt i følelser. Den første, Thomas Nielsen: Emotion, fortæller, hvad en følelse er. Her kobles det fysiologiske fundament (biologien) sammen med psykologiske faktorer (oplevelsen) og det sociale (adfærden).</p> <p>Den næste tekst, Mogens Hansen: Følelser som erkendelse, beskriver, hvordan følelser udvikles gennem livet: fra det spæde barn, som kun skelner mellem lyst og ulyst, over primære følelser til sammensatte, sekundære følelser.</p> <p>Dernæst et mini-tema om "Berøring". Berøring og følelser har stor lighed med vores overordnede tema om kærlighedens betingelser. Her skal blot peges på tre: 1) Fra udviklingspsykologien ved vi, hvor meget berøring betyder for det lille barns oplevelse af tryghed. 2) Berøring i kærlighedslivet er også en vigtig del. 3) Berøring er centralt i mange former for terapi, idet den menes at kunne fremkalde skjulte eller fortrængte følelser.</p> <p>Emnet om følelser perspektiveres med neuropsykologiske betragtninger omkring forholdet mellem hjerne og følelser.</p> <p>Kompetencer:</p> <p>At opøve evnen til at kunne kombinere forskellige type teorier.</p> <p>Minitemaet: Der tages udgangspunkt i en samling af tekster, som på forskellig vis beskriver psykologiske aspekter af "berøring". Arbejdet med teksterne er første skridt i retning af en eksamensopgave. Forløbet sætter fokus på, at tekster må forstås forskelligt alt efter, om det er en faglitterær, populærvidenskabelig artikel eller en avisartikel. At fokusere på de centrale problemstillinger og holde dem op imod hinanden.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 3	Kærlighed og parforhold
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>Den nye psykologihåndbog, 2006, s. 2013-214 og s. 218-227: Kollusion og kollusionstyper</p> <p>www.psykologiensveje.dk: Forelskelse og kærlighed</p> <p>Er det kærlighed eller begær (in Forskningsnyt fra psykologi 6 2004). Side 3-5.</p> <p>Francesco Alberoni: Forelskelse og kærlighed 1983. Side 14-18</p> <p>Hvordan er kærlighedens betingelser? Minitema</p> <p>Fællestekst:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yalom: Isolationen (fra Psykologiens veje, lærebog af Ole Schultz Larsen – 2008) <p>Særttekster:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Om at "tåbe sig selv" i kærlighed (Forskningsnyt – psykologisk tidsskrift – 2004) 3. Vita Andersen: Søndag (skønlitterær tekst fra digtsamlingen Tryghedsnarkomaner – 1977) 4. Farvel, singleliv (Hjemmeside – blog – 2011)

	5. De fixer sig med kærlighed (Psykologi 4-2011) 6. Jeg skal hele tiden bekræftes (Psykologi 4-2011)
Omfang	2 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Fagligt indhold:</p> <p>Jürg Willi forsøger at vise gennem sin teori om de 4 kollusionstyper, at par har en fælles grundkonflikt i henholdsvis den orale, den anale, den ødipale og den narcissistiske kollusion. Rollefordelingen i de forskellige kollusioner fremtræder typisk på den måde, at den ene part tager sig af en voksen og fornuftigt rolle (progressiv), mens den anden tager sig af en barnlig og ufornuftig rolle (regressiv). Det særlige ved kollusionen er, at parterne hver især accepterer det, den anden i forholdet projicerer over på dem, og identificerer sig med det. Der er således tale om gensidige projektive identifikationer. Det, den ene vil af med, er den anden part villig til at modtage og vice versa. Resultatet bliver som regel, at parterne etablerer sig i et meget rollepolariseret forhold, hvor de netop fremstår som hinandens diametrale modsætninger, og hvor de kan føle, at de nu endelig er sluppet af med deres indre konflikter. I virkeligheden har de blot fundet en måde, hvorpå de kan fortsætte med at fortrænge dem.</p> <p>Lisa Diamond har sat sig for at bevise, at der er et skel mellem kærlighed/forelskelse og seksuelt begær/seksuel tiltrækning. Fordi man er seksuelt tiltrukket af en person betyder det ikke, at man også er forelsket i samme person. Kærlighed og sex tilhører to adskilte systemer. Den seksuelle tiltrækning tilhører et tidligere udviklingstrin, som vi har fælles med andre dyrearter og er knyttet til en bestemt del af hjernen. Kærlighed skulle derimod være en højere funktion, specifik for mennesker.</p> <p>Francesco Alberoni ser ligesom Diamond to forskellige systemer, idet han skelner mellem en ordinær form for seksualitet, som kan benævnes kærlighed, og en ekstraordinær form, forelskelsen. I hans teori er den fysiske side til stede i såvel kærligheden som forelskelsen, men dog med forskellig kraft.</p> <p>Yalom's teori tager afsæt i eksistentiel psykologi. Han ser et væsentligt problem i det moderne menneskes fornægtelse af isolationen, det faktum, at mennesket uanset hvor afhængige vi er af andre, alligevel er enkeltstående individer. Begrebet isolationsfornægtelse afprøves i forhold til en række vidt forskellige tekster, en øvelse, som bringer os endnu et skridt nærmere den mundtlige eksamensform.</p> <p>Kompetencer:</p> <p>At bruge allerede indhentet viden i nye sammenhænge.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 4	Livsvilkår i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Opdragelse</p> <p>Psykologiens veje s. 143-151 (opdragelsesidealer og Baumrinds opdragelsesstile)</p> <p>Psykologiens veje s. 284-288 (Bourdieu's kapital og habitus)</p> <p>Familieliv</p> <p>Psykologiens veje s. 326-330 og s. 332-334 (den senmoderne familie og Denciks fire familietyper)</p> <p>Identitetsdannelse</p> <p>Psykologiens veje s. 288-289 og s. 292-295 (Giddens identitet som et refleksivt projekt og Gergens det multiple selv)</p>

	<p>Akut og kronisk stress Psykologiens veje s. 399-409 (stress, livsforandringer og arbejdsliv samt Antonovskys OAS) Psykologiens veje s. 271-275 (Maslows behovspyramide og Csikszentmihalyis flowteori) Repetition fra C: Opdragelsesstile og familietyper</p>
Omfang	4 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression Fagligt indhold: Mange af de funktioner, som tidligere blev varetaget af familien er nu lagt ud til andre offentlige instanser. Det gælder f.eks. at tage sig af syge og gamle. Nogle beskriver således familiens forfald, mens andre (eks. Dencik) ser nye familietyper vokse frem. Opdragelsen er også for en stor del lagt ud til institutionerne, men alligevel foregår den helt centrale del stadig i familien, som beskrevet af Baumrind. Ikke mindst børnefamilierne oplever i disse år stress som et livsvilkår og har svært ved at få sammenhæng og mening (Antonovsky OAS) i tilværelsen. Det gælder også i arbejdslivet. Mange unge rammes også af kronisk stress med angst og depression til følge som resultat af samfundets høje krav og forventninger til dem samt udfordringer i deres identitetsdannelse i det senmoderne samfund. Kompetencer: At kunne anvende mange teorier til analyse af et komplekst psykologisk problem: Hvad motiverer os psykologisk set?</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde. Læreroplæg, klasses Diskussioner, gruppearbejde</p>

[Retur til forside](#)

Titel 5	Psykiske lidelser
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof Normalitet Definitioner Angstlidelser Psykologiens veje s. 427-437 (angstens 4 komponenter, panikangst, generaliseret angst, fobier og OCD) Psykologiens veje s. 177-182 (Kognitiv adfærdsterapi) Psykiatriske lidelser Psykologiens veje s. 437-446 (skizofreni og sårbarhedsmodellen) Psykologiens veje s. 446-451 (depression) Recovery Psykologiens veje s. 455-457 Repetition fra C: Kriser og PTSD</p>
Omfang	2 uger
Særlige fokus-	Kompetencer, læreplanens mål, progression

punkter	Introduktion til psykisk sygdom med udgangspunkt i normalitetsbegrebet. Dernæst skelnen mellem de "lettere" angstlidelser og de "sværere" psykiatriske lidelser.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde/Inddragelse af Internettet

[Retur til forside](#)

Titel 6	Social identitet og grupper
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof: Ole Schultz Larsen: Socialpsykologi, Psykologiens veje, 2008. Postmoderne identitet. Liv.dk – 2010 Jonatan Kolding Karnøe: Social identitetsteori
Omfang	1 uge
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Et led i introduktionen til det afsluttende tema omkring Integration Præsentation og diskussion af begreber som identitet, roller, forskellige typer af grupper og gruppesammenhold, gruppepåvirkning, konformitet og lydighed, gruppepres, gruppekonflikter samt identitetsarbejdet i det postmoderne samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 7	Kulturpsykologi og identitet
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof: Elsie Söderlindh: Om at miste sin identitet fra Indvandringens psykologi 1990 Ole Schultz Larsen: Kulturmøder, Psykologiens veje, 2008. Multikulturel vejledning. Af Karin Jakobsen og Per S. Søndergaard. Undervisningsministeriet 2002. Kapitlet Kulturelle dimensioner s. 19-27.
Omfang	1 uge
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Et led i introduktionen til det afsluttende tema omkring Integration Identitetsarbejde i forbindelse med integration, præsentation og diskussion af Tylors definition af kultur, Allports kontaktteori, assimilation, integration og segregation, Ishiyama teori om konflikter mellem kulturer og Hofstedes teori om sammenligning af kulturer, om magtdistance, kollektivistiske og individualistiske samfund, forholdet maskulint og feminint, usikkerhedsundvigelse og det interkulturelle møde.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 8	Integration
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof Psykologiske teorier og metoder. Interview Ole Schultz Larsen: Psykologiske feltundersøgelser (lbog), Systime, 2014.
Omfang	1 uge
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Introduktion til empiriske undersøgelsesmetoder i almindelighed og interviewet i særdeleshed. Gennemførelse af interviewundersøgelse af indvandreres syn på Danmark og danskerne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Empirisk undersøgelse. Projektarbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 9	Repetition
Indhold	Repetition af teorier og begreber. Synopsis øvelser. Eksamensvideo.
Omfang	1 uge
Særlige fokus-punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Empirisk undersøgelse. Projektarbejde.

[Retur til forside](#)